

lem pulverem transmutata sint; alteram vero cui loco pulveris rosei pulvis niger sit. Roseum hunc pulverem prorsus nunquam mihi animadvertere contigit, neque intra tumorum substantiam, neque tumores eodem extus conspersos vidi, utique haud raro ipsam membranam tumorum, praecipue in culmo & foliis occurrentium, roseum colorem referre observavi.

Ipsa interna tumorum fabrica cellularis adhuc melius perspicitur, cum exsiccentur atque dein per longitudinem dissecantur; eorundem involucrum nunc valde tenue est, papyraceum & excusso pulvere impalpabili, quo cellulae turgent, ipsae luculentissime patent; sunt enim istae plus minusve amplae longaeque, ut canales posses nuncupare; non raro enim bipollicari longitudine easdem vidi. Earum cava, longe plurima, non cylindrica sunt, sed angularia, multa simplicem rimam sistunt, cum axe tumoris parallela: cellulae ipsae componuntur membrana tenuissima, & si haec a polline libera esset, alba, fibrillis plus minusve conspicuis picta, quae totidem vascula sunt. Structura haec interna non in omnibus prorsus eadem cernitur, in multis enim evidenter magis fibrosa quam cellulosa est, praecipue ad tumorum basin; quod ejusmodi tumores ipsi cortices feminum, pluribus vasis praediti, sint, deinceps patebit. De ipso polline infra uberius dicendi erit occasio.

Interne tumorum fabrica melius adhuc patet exsiccatione.

§. IV.

Anni tempus quo morbus oritur & primum momentum quo is a rei gnaro agnosci potest determinare non possum; ego enim morbum primas spicas infestantem non in suis cunabulis inveni; quia morbum nonnisi quum jam aliquousque progressus esset, prima vice observavi. Scilicet casu fortuito primum mihi die 9. Augusti praeteriti anni visus est. Verum eodem tempore, quum segetes curatius perquirerem, jam putrescentes spicas brevi decifuras reperi; attamen spicas morbosas vix non omnis aetatis, si excipias morbi primordia, observavi; forsitan & haec ipsa quoque aderant; sed quum tota hac de re antea nullo modo essem praemonitus, & ea me maxime ac primum invitarent, quae erant praeter aliis conspicua, subdlexerunt se ista sine dubio meis oculis. Nam observationes certae me edocuerunt, quod morbus meus

Tempus quo morbus apparet.

non uno eodemque tempore omnes culmos, qui morboſi futuri ſunt, aggrediatur. Sed eosdem, pro varia anni tempeſtate & ſolo, æque ac regione diverſa & cauſa occasionali, nobis quidem ignota, ocyus ſerius ſuperveniente, ac pro ætate individui cujuſlibet maturius aut tardius quoque morbo affligi debere, ratio docet. Verum multoties affectas jam vidi ſpicas tenellas valde, atque vix formatas, tempore quo ſpicæ ſanæ jam ſemina matura geſſere; hinc ratio cur illæ breviores ſint, ſanis. Exinde eluceſcit, quod meæ me partim docuerunt obſervationes, ſpicas penitus morboſas eſſe ſpicas ferotinas; quod quoque Cl. TESSIER x) & Cl. AYMEN y) in morbo tritici *Charbon* dicto obſervaverunt. Haud minus frequenter obſervavi, quod ex infra dicendis clariuſ eluceſcet, morbum meum aggredi quoque ſpicas quæ adultiores & jam multo perfectiores prioribus ſunt. Nonne morbus haſ ſerius aggreſſus eſt illis? Axis enim ſpicæ ſemel penitus morbo infectæ vix amplius creſcit. Cl. TILLET z) de noſtro morbo in Gallia obſervato dicit, quod is verſus finem Auguſti vel initio Septembris demum ſe manifeſtet, ſed addit, illum ſine dubio maturius jam ſeſe manifeſtare.

§. V.

*Hiſto-
ria lit-
teraria.*

Antequam ulterius progredior, paucis ea ſunt prælibanda, quæ ſcriptores, parco quidem numero, de meo morbo ſuis monumentis mandarunt.

Quantum ego in evolvendis ſcriptoribus omniſ ævi reperire potui, Cl. BONNET a) primus de meo morbo mentionem facit, quem autem valde improprie *Boſſe* vocat, iſte enim morbus apud Cl. TESSIER lib. c. pag. 217. idem eſt ac ille Gallis *Carie* dictus; ſimul etiam tumoris cujuſdam iconem nobis dat, quem egregius vir perinde ac omnes ii, qui poſt eum morbum Maydis deſcripſerunt falſiſſime ſane,

x) *Lib. cit.*

y) *Mém. des Savans étranſ. Tom. IV. pag. 364.*

z) *Hiſt. de l'Acad. Roy. des Sciences de Paris, an. 1760.*

a) *Lib. cit. pag. 327. Tab. XXXI. fig. 10. 11. pergit, dicens: cette maladie produit des altérations extrêmement ſingulières, & que je ne ſache pas, qui aient encore été décries.*